

DEVLET DESTEKLİ HAYVAN HAYAT SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

A. SİGORTANIN KAPSAMI

A.1. Sigortanın Konusu

Bu sigorta ile, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunun 12 nci maddesine istinaden Bakanlar Kurulunca belirlenecek büyükbaş ve küçükbaş hayvanlarda, A.2 maddesinde belirtilen haller nedeniyle meydana gelen zararlar aşağıda yazılı esas ve şartlara göre karşılanır.

Bu genel şartların uygulanmasında, ekli tanımlamalar ile teknik şartlar dikkate alınır.

A.2. Teminat Kapsamındaki Haller

Bu sigorta, sigortaya kabul edilen büyükbaş ve küçükbaş hayvanlarda;

- A.4 maddesinin (a) fıkrasında belirtilen hastalıklar hariç olmak üzere, her türlü hayvan hastalıkları ve gebelik, doğum veya cerrahi müdahale,

- Her türlü kazalar, yılan ve böcek sokması,
- Cehirli çayır otları ve yeme bağlı zehirlenmeler,
- Her türlü doğal afetler ve güneş çarpması,
- Yangın veya infilak

sebebiyle meydana gelen ölümler ve zorunlu kestirimeler nedeniyle sigorta ettirenin doğrudan doğruya uğradığı maddi zarar temin eder.

A.3. Sigortaya Kabul Edilebilecek Hayvanlar

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 12 nci maddesine istinaden Bakanlar Kurulunca belirlenecek büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan;

- sigorta süresi 1 yıldan az olmamak koşuluyla, 1 yaşındın 7 yaşına kadar (7 yaş dahil) damızlık ve süt sığırları, 1 yaşındın 14 yaşına kadar (14 yaş dahil) mandalar,

- sigorta süresi 3 aydan az olmamak koşuluyla, 6 aylıktan 18 aylığa kadar (18 ay dahil) besi sığırları,

- besi hayvanlarında sigorta süresi 3 aydan az olmamak koşuluyla, 1 yaşındın 4 yaşına kadar (4 yaş dahil) koyun ve keçiler,

- 6 aylıktan 3 yaşına kadar (3 yaş dahil) domuzlar sigortaya kabul edilebilir.

A.4. Teminat Dışında Kalan Haller

Aşağıdaki haller dolayısıyla meydana gelen zararlar sigorta teminatının dışındadır:

- Sığır vebası, tüberküloz, bruselloz, keçi ciğer ağrısı, gap ve BSE hastalıkları dahil olmak üzere, 3285 Sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununa göre ihbarı zorunlu buluşacı hastalıklar.

- Hırsızlık, kaybolma ve değiştirme halleri.

- Yarış, oyun veya mukavemet denemelerinden meydana gelen ölümler, öldürmeler ve kestirmeler.

- Sigortalananak damızlık ve süt sığırlarına mknatsız yutturulmaması durumunda, RPT ve buna bağlı hastalıklar.

- Teknik şartlarda belirtilen aşı programındaki asıların yaptırılmaması, karantina tedbirlerine uyulmaması ve gerekli tedbirlerin alınmaması sonucunda meydana gelebilecek hastalıklar sonucu ölümler, itaflar ve kestirmeler.

- Koyun, keçi ve sığırlarda, iç (endo) ve dış (ekt) paraziti mücadelesinin yapılmaması halinde bu hastalıklardan meydana gelen ölüm, öldürme ve zorunlu kestirmeler.

- Kalıtsal anomaliere bağlı her türlü hastalıklar sonucu, ölüm, öldürme ve zorunlu kestirmeler.

- Teknik şartlar doğrultusunda kimliklendirilmesi yapılmamış hayvanlar.

- Polije başlangıç tarihinden itibaren iki haftalık (14 gün) bekleme süresi içinde ortaya çıkan hastalıklar (paraziter, mikrobiyel, viral) nedeniyle meydana gelen ölüm, öldürme ve zorunlu kestirmeler.

- Sigortalı hayvanlarda buluşacı hastalık çıktığı zaman, Havuz tarafından yetkilendirilen veteriner hekimlerce onaylanmadığı takdirde, sirayete maruz hayvanların durumu ile ilgili hayvan sahibi tarafından alınacak kararlar sonucu meydana gelen ölümler, itaflar ve kestirmeler veya mecburi kesimler.

- Grev, lokavt, kargaşalık ve halk hareketleri ve kötü niyetli hareketler ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati hareketlerin sebep olduğu tüm hasarlar.

- Biyo-lojik ve/veya kimyasal kirlenme, buluşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak zararlar dahil olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

- Savaş, her türlü savaş olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, savaş ilan edilmiş olsun olmasın çarpışma, iç savaş, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler nedeniyle meydana gelen bütün zararlar.

- Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu, nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden kaynaklanan radyasyon veya radyoaktifite buluşmalarının ya da bunların gerektirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin sebep olduğu hasar ve kayıplar. (Bu bentte geçen yanma deyimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım olayını da kapsar.)

- Kamu otoritesi tarafından alınan kararlar sonucunda sigortalı hayvan üzerinde yapılacak tasarruflardan meydana gelen ölümler, itaflar ve mecburi kesimler.

n) Teminat kapsamındaki riskin gerçekleşmesinden sonra meydana gelen dolaylı zararlar.

A.5. Muafiyet ve Müsterek Sigorta

Sigorta poliçesinde, meydana gelen zararın, sigorta bedelinin belli bir oranına tekabül eden kısmının tazmin edilmemesi kararlaştırılabilir.

Birinci fıkrada belirtilen muafiyeti yanı sıra, sigorta ettirenin belirli bir müşterek sigorta oranıyla hasara ilişkin etmesi kararlaştırılabilir.

Belirlenen muafiyet ve müşterek sigorta oranı poliçenin ön yüzünde belirtilir.

A.6. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Sigorta, aksi kararlaştırılmadıkça poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, poliçenin düzenlendiği saatte başlar ve aynı saatte sona erer.

B. HASAR ve TAZMİNAT

B.1. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigortalının Yükümlülükleri

Sigortalı, hayvanı hastalandığı, kazaya uğradığı veya öldüğü takdirde, rizikonun gerçekleştiği saatten itibaren en geç 24 saat içinde Havuzun yetkilendirmiş olduğu veteriner hekime, sigortacının merkezine veya acentesine ya da poliçede bildirilen adreslere,

- Adı, soyadı ve adresini,
- T.C. Kimlik, vergi veya sigorta poliçe numaralarının birini,
- Hasar nedenini, gün ve saatini,
- Zarar gören hayvana ilişkin bilgileri belirterek, hasar ihbarında bulunmak zorundadır.

Sigortalı, hasar ihbarının yanı sıra aşağıda belirtilen hususları yerine getirmekle yükümlüdür:

- Sigortalı hayvanın hastalanması veya kazaya uğraması halinde masrafı kendine ait olmak üzere, derhal bir veteriner hekime başvurmak ve veteriner hekimin göstereceği gerekli tedbirleri almak.

- Veteriner hekimin ölüm sebepleri hakkında yapacağı incelemeleri kolaylaştırmak ve gerekli tedbirleri almak.

- Mecburi kesime sevki söz konusu olan hayvanların, saba şartları el verdiği takdirde mezbahane kesimi ve mezbahane kesim tutanağını, ölen hayvanlarda ise il/ilçelerde zabta görevlilerinin veya köylerde ihtiyar heyetine düzenlenen imha tutanağını matbu hasar raporu ekinde göndermek.

B.2. Havuzun Yetkileri ve Sigortalının Yükümlülükleri

Havuz gerek gördükçe temsilcileri veya tayin edeceği veteriner hekimler aracılığıyla sigorta edilen hayvanın sağlık durumunu, niteliklerini, bakım ve beslenme koşullarını makul surette kontrol ettirme yetkisine sahiptir.

Ahırların bakımsızlığı ve temiz tutulmaması, teknik şartlarda yer alan aşı programında belirtilen asıların yapılmaması ve hijyen ve bio-güvenlik tedbirlerinin alınmaması, hayvana fena muamele ve eziyet edilmesi, bakım ve gıda noksanlığı, hayvanın aşırı derecede çalıştırılması veya poliçede yazılı amaçlar dışında kullanılması gibi sigortalının kusurları tespit edildiği takdirde sigortacı 8 gün içinde sözleşmeyi feshedebilir veya sigortalıya Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununun gerektirdiği tedbirleri belirli bir süre içinde yerine getirmeye davet eder. Sigortalı, bu isteği kabul etmez veya zamanında yerine getirmez ise sigortacı yine 8 gün içinde fesih hakkını kullanabilir. Sigorta sözleşmesinin feshinde işlemin günlerine ait prim gün esaslı üzerinden sigortalıya geri verilir.

Sigortalı, buluşacı bir hastalık baş gösterdiğinde hasta ve sağlam hayvanlarını ayırmak, hastalığı Havuz ve Tarım il/ilçe müdürlüklerine bildirmek ve 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu gereğince ilgililer tarafından öngörülen tedbirleri almakla; sigortalanan hayvanlarını poliçede yazılı amaçlar dışında kullanmamak, kullandırtmamak ve olanak nispetinde bunlara iyi bakmakla, Havuzun birinci fıkra gereğince yapacağı kontroller sonucunda önerceği tedbirleri almakla yükümlüdür.

B.3. Hasarın Tespiti

Bu sözleşme ile sigorta edilmiş hayvanların ölmesi, zorunlu öldürülmesi veya zorunlu kestirilmesi halinde meydana gelen zararın nedeni, niteliği ve miktarı, Havuzun veya yetkili kıldığı kimselerin belirlemelerine göre zarar arasında yapılacak anlaşma ile tespit edilir.

Tarafar zararın nedeni, niteliği ve miktarı konusunda

anlaşamadıkları takdirde, her hal karda özel hukuk yolları açık olmak üzere, ihtilaf aşağıdaki esaslara uyulmak suretiyle Tahkim Kurulunca sonuçlandırılır. Mahkemeye intikal etmiş uyuşmazlıklarla ilgili olarak Tahkim Kuruluna başvurulamaz.

Tahkim Kurulu, zarar miktarının saptanması konusunda gerekli göreceği deliller ile sigortalı hayvanların rizikonun gerçekleşmesi sırasındaki zarar miktarını saptamaya yarayacak kayıt, belge ve hasar tespit raporlarını isteyebilir, hasar yerinde incelemede bulunabilir.

Tahkim Kurulunun zarar miktarı konusunda vereceği karar kesindir, tarafları bağlar.

Tahkim Kurulunun zararın tespiti ile ilgili olarak yapacağı masraflar taraflarca yarı yarıya ödenir.

Hasar ihbarının asılsız yapıldığının belirlenmesi halinde, yapılan hasar tespit masrafları sigortalıdan tahsil edilir.

B.4. Tazminatın Hesabı

Sigortalı hayvanın ölmesi, öldürülmesi veya kestirilmesi hallerinde etinden, derisinden ve benzeri kısımlardan faydalanılabileceği hallerde bu kısımlara ait bedel sotka olarak değerlendirilir.

Ödenecek tazminat tutarı, veteriner hekim tarafından düzenlenen matbu hasar raporunda belirlenmiş olan yetiştiricinin kusur oranı, tazminatına esas bedel ile çarpılarak bulunan tutar, tazminatına esas bedelden düşülerek belirlenir.

Ödenecek tazminat, tazminatına esas tutardan sotka bedeli düşülerek bulunur ve hasar ile ilgili tüm evrakların tamamlanmasından sonra en geç 30 gün içinde sigortalıya ödenir.

B.5. Tazminat Hakkının Eksilmesi ve Düşmesi

Rizikonun gerçekleşmesi durumunda sigortalının yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucu zarar miktarında bir artış olursa, bu suretle artan kısım ödenecek tazminattan indirilir.

Sigortalı, rizikonun gerçekleşmesine kasten sebebiyet verir veya hasar miktarını kasten artıracı eylemlerde bulunursa veya veteriner hekim olmayan kişiler tarafından yapılacak müdahaleler sonucunda hayvanın ölümüne sebebiyet verirse bu poliçeden doğan hakları düşer.

Sigortalı hayvanın zorunlu kesime sevkini gerektiren hasar durumunda, hayvanın kasten ölüme terk edilmesi tespit edildiğinde sigortalıya tazminat ödenmez.

B.6. Hasar ve Tazminatın Sonuçları

Havuz, ödediği tazminat miktarınca hukukun sigortalı yerine geçer. Sigortalı, Havuza ikame edilebileceği dava ya yararı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye zorunludur.

Temin edilen rizikonun gerçekleşmesi ile sigorta teminatı sona erer.

Sigorta bedeli poliçede beher hayvan itibarı ile ayrı ayrı gösterilmiş durumlarda, hayvanlardan birinin veya bir kaçının ölmesi halinde, söz konusu hayvanlara ilişkin sigorta teminatı hasar tarihinde sona erer.

C. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1. Sigorta Priminin Ödenmesi, Havuzun Sorumluluğunun Başlaması ve Sigortalının Temerrüdü

Sigorta ettirenin prim yükümlülüğünün tamamının veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmış peşinatın (ilk taksit) sözleşme yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi Havuzun sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır.

Sigorta ettiren, prim yükümlülüğünün tamamını veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigortalıya bildirilir. Sigortalı kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer.

Prim ödeme borcunda temerrüde düşülmesi halinde, Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin ödenecek tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir.

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, Havuzun sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esaslı üzerinden hesaplanarak fazlası sigortalıya iade edilir.

C.2. Sigortalının Beyan Yükümlülüğü

Sigortacı, bu sigortayı sigortalının rizikonun hakiki durumunu bildirmek üzere poliçe ve eklerinde belirttiği yazılı beyanına göre ön bilgi formu veya risk inceleme raporunu değerlendirecek kabul eder.

Sigortalının beyanının gerçeğe aykırı veya eksik olması halinde, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek durumlarda; sigortacı, durumu öğrendiği tarihten itibaren 30 gün içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak aynı süre içinde prim farkını talep edebilir.

Sigortalı, talep edilen prim farkını kabul etmediğini sekiz gün içinde bildirdiği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Caymanın veya feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesaplanır ve fazlası geri verilir.

Sigortalı kimsenin kasıtlı davrandığının anlaşılması halinde, sigortacı riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir ve prime hak kazanır. Bu genel şartlar ve ekli teknik şartlara göre gerek yaş, gerek cins ve mahiyet itibarı ile beyan yükümlülüğü ihlal edilirse, bu hayvanlar için tazminat ödenmez.

Sigortalının kastının bulunmadığı durumlarda, riziko, sigortacı durumu öğrenmeden önce veya sigortacının cayabileceği ve sözleşmeyi feshedilebileceği ya da caymanın veya feshin hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse; tazminat tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre ödenir.

Süresinde kullanılmayan cayma veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.3. Sigortalının Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Poliçenin düzenlenmesinden sonra sigortalı türünün türünde, verim miktarında herhangi bir nedenle bir değişiklik olduğu takdirde, sigortalı sekiz gün içinde durumu sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Değişiklik, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerden ise, sigortacı değişikliği öğrendiği tarihten itibaren sekiz gün içinde sözleşmeyi feshedebilir veya prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutabilir.

Sigortalı, talep edilen prim farkını kabul etmediğini sekiz gün içinde bildirdiği takdirde sigortacı sözleşmeyi sekiz gün içinde feshedebilir.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesaplanır ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim uygulamasını gerektiren hallerden ise, sigortacı değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını sigortalıya geri verir.

Sigortacının, sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren değişiklik hallerinde:

- Sigortacı durumu öğrenmeden önce,
- Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,
- Fesih ihbarının hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde

riziko gerçekleşirse, tazminat tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre ödenir.

Sigortalı hayvanın ön bilgi formu, risk inceleme raporu veya poliçe ve eklerinde beyan olunan yerinin veya halinin değiştiğini öğrenen sigortacı, sigorta primini tahsil etmek gibi sigorta sözleşmesinin aynen devamına razı olduğunu gösteren bir hareketle bulunursa fesih veya prim farkını isteme hakkı düşer.

Sigortalı, sigortalı hayvanın yer ve halinde rizikoyu ağırlaştırıcı değişiklikleri, ihbar süresi içerisinde kasten bildirmemişse, ihbar süresinden sonra gerçekleşen hasarları ait tazminat hakkı düşer. İhbar yükümlülüğüne uymama kasıtlı değilse, alınan primle alınması gereken prim arasındaki orantıya göre tazminattan indirim yapılır.

C.4. Birden Çok Sigorta

Sigortalananmış hayvanlar üzerinde sigortalı başka sigortacılar ile aynı rizikolara karşı sigorta sözleşmesi yapılmaz.

C.5. Mülkiyet Değişikliği

Sözleşme süresi içinde, sigorta edilen hayvanın sahibi herhangi bir suretle değişmişse sigortadan doğan hak ve yükümlülükler, değişiklik tarihinden itibaren yeni sahibine geçer.

C.6. Tebligatlar

Sigortalının, sigortacının ve Havuzun tebligatlarında, Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

C.7. Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve Havuz adına hareket edenler, bu sözleşmenin yapılması dolayısıyla, sigortalıya ait öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

C.8. Yetkili Mahkeme

Bu sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle Havuz veya sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, Havuzun, sigortacının merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgâhının veya rizikonun gerçekleştiği yerde; sigortalı veya Havuz veya yetkili kıldığı kimseler tarafından açılacak davalarda ise, davalının ikametgâhının bulunduğu yerde ticaret davalarna bakmakla görevli mahkemedir.

C.9. Zaman aşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.10. Yürürlük

Bu genel şartlar, 01/06/2006 tarihinde yürürlüğe girer.

PINAR ÜRETİCİSİNİN GAZETESİ

Sayı: 106
Haziran 2009
30.000 Adet
basılmıştır

Av hayvanları Çamlı Çiftliği'nden

Yaşar Holding şirketlerinden Çamlı'nın yeni gıda ürünleri markası Çamlı Çiftliği ilk mağazasını İzmir Bostanlı'da açtı. Markette, taze balık, mini hindi, angus ırkı dana eti gibi ürünlerin yanı sıra, Türkiye'de ilk defa sülün, ördek, keklik ve bıldırcın gibi av hayvanlarının etleri satılacak.

22 Aralık 2009 tarihinde açılan Çamlı Çiftliği, doğal, taze ve yaratıcı ürün portföyünü "Çiftlikten Sofranıza" sloganıyla pazara sundu. Yaşar Holding yeni ürünlerini, ilkin İzmir Bostanlı'da açtığı Çamlı Çiftliği marketinde tüketiciler ile buluşturdu. Çamlı Çiftliği marketin ürün portföyünde zengin taze balık çeşitleri, Pınar Balık etiketli taze balıklar, Mini Hindi, Angus ırkı dana etleri, sülün, ceylan, ördek, keklik, bıldırcın gibi Çamlı Çiftliği markasına özgü çiftlik ürünleri ile av hayvanları bulunuyor. Magazada ayrıca Pınar markalı ürünlerinde satışı gerçekleştiriliyor.

Türkiye' de birçok ilke imza atmış olan Yaşar Holding av hayvanlarını tüketicileriyle buluşturmayı hedefliyor. Yaşar Holding Onursal Başkanı Selçuk Yaşar, av hayvanları etlerinin de satılacağı alanında Türkiye'nin ilk mağazasını açtıklarını ve tüketiciciye Yaşar Gıda Grubu'nun kalitesi ile hizmet vereceklerini söyledi.

Görkemli açılış

Marketin açılışına Yaşar Holding Onursal Başkanı Selçuk Yaşar, Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkanı İdil Yiğitbaşı, Karşıyaka Belediye Başkanı Cevat Durak, holding üst düzey yöneticileri ve vatandaşlar katıldı. Açılışa konuşan Yaşar Holding Onursal Başkanı Selçuk Yaşar, "Karşıyaka'da bir ilke daha imza atıyoruz. Marketimizde keklik, sülün, ördek gibi av hayvanlarının eti satılacak. Değişik bir konsept, değişik bir mağaza oluşturduk. Bu ürünleri uygun fiyatla tüketicilerin beğenisine sunduk" dedi.

Yaşar Holding av hayvanlarını tüketicileriyle buluşturmayı hedefliyor. Yaşar Holding Onursal Başkanı Selçuk Yaşar, av hayvanları etlerinin de satılacağı alanında Türkiye'nin ilk mağazasını açtıklarını ve tüketiciciye Yaşar Gıda Grubu'nun kalitesi ile hizmet vereceklerini söyledi.

Organik Süt Pazarı Pınarla Büyüyor

Pınar, dünyada yaygınlaşmakta olan organik gıda tüketimi-ne ve tüketici beklentilerine paralel olarak 2005 senesinde Türkiye'nin ilk ve tek organik sütünü üretmeye başladı.

Son 10 yıldır Türkiye'nin gündeminde olan Organik Pazar ürünlerine 2005 yılında Pınar'la Organik Süt eklenmiş oldu. 2005 yılında aylık 300 tonluk üretim 2010 yılında ayda tona ulaştı.

Pınar, organik süt üretiminde Türkiye'nin en kapsamlı organik süt üretim çiftliği olan Doğan Holding Kelkit Organik Tarım ve Hayvancılık Çiftliği'yle işbirliği yapıyor. Her gün, Doğan Holding Kelkit Çiftliği'nde doğal koşullarında yaşayan ve beslenen ineklerden elde edilen sütler, Pınar Eskişehir Üretim Tesisleri'ndeki özel koşullarda paketleniyor.

Türkiye'de organik hayvancılık, Tarım ve Köyişleri Bakanlı'ğı tarafından yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulan-

masına ilişkin Yönetmeliğe uygun olarak, yine Bakanlığın yetkilendirdiği bağımsız kontrol ve sertifikalandırma kuruluşlarıca denetleniyor ve sertifikalandırılıyor. Pınar Eskişehir Üretim Tesisleri ve Doğan Holding Kelkit Çiftliği, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından onaylanmış uluslararası sertifikalandırma şirketi "IMO" tarafından sertifikalandırılmıştır ve düzenli denetimlerden geçiyor.

30 yıldır süt kategorisindeki yeniliklerle Türkiye'yi ilk tanıştıran marka olan Pınar, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından belirlenmiş tüm koşulları yerine getirerek, işleme tesisleri için "Organik UHT süt ve süt ürünleri üretebilir" sertifikası almaya hak kazanan ilk ve tek marka oldu.

Organik Süt Pazarı Pınarla Büyüyor

Pınar, dünyada yaygınlaşmakta olan organik gıda tüketimine ve tüketici beklentilerine paralel olarak 2005 senesinde Türkiye'nin ilk ve tek organik sütünü üretmeye başladı.

Üretim yapılan bölgede Doğan Organik Süt Sığırcılığı işletmesi üretiminde öncü rolü üstlenmiş ve bölgede geçen bu üretim şeklinin bölge çiftçisi tarafından da yapılmasını sağlandı. Doğan Organik işletmesi ile beraber 19 adet sözleşmeli organik hayvancılık yapan çiftçisi hiç bir hayvan hastalığı riski taşımayan, organiklik sertifikasını almış 2.500 adet hayvan ve günlük 25 ton organik süt üretimi ile Avrupa'nın en büyük organik süt üretim projelerinden birisidir.

Organik süt sığırcılığı

Günümüzde özellikle ABD, Kanada, Avusturya, Danimarka, Almanya, İngiltere, Fransa ve Arjantin gibi ülkelerde hayvancılıkta organik üretime önemli ölçüde geçildi. Bugün organik hayvancılıkta en önemli ülkeler ABD ve Kanada olup, bu ülkelerde bazı hormonların laboratuvar koşullarında insan ve hayvanlarda kanser oluşturabileceğinin saptanmasından sonra özellikle organik et ve süte olan talep arttı. Kanada'da yüzde 70 dolayında sertifikalı süt sığırcılığı organik üretime önemli ölçüde geçildi. Bugün organik hayvancılıkta en önemli ülkeler ABD ve Kanada olup, bu ülkelerde bazı hormonların laboratuvar koşullarında insan ve hayvanlarda kanser oluşturabileceğinin saptanmasından sonra özellikle organik et ve süte olan talep arttı. Kanada'da yüzde 70 dolayında sertifikalı süt sığırcılığı organik üretime önemli ölçüde geçildi. Bugün organik hayvancılıkta en önemli ülkeler ABD ve Kanada olup, bu ülkelerde bazı hormonların laboratuvar koşullarında insan ve hayvanlarda kanser oluşturabileceğinin saptanmasından sonra özellikle organik et ve süte olan talep arttı.

Gelişmiş ülkeler açısından risksiz, güvenli, geleneksel hayvancılığa alternatif bir sistem olarak kabul gören organik süt sığırcılığının dünya üzerindeki üretim pazar payından Türkiye'nin de pay alabilmesi için, organik ürünlerin teşvik edilmesi ge-

rekiyor.

Organik tarım yöntemi ile yetiştirilen hangi bitkisel ürün olursa olsun; tarım yapılan topraklarda herhangi bir sentetik kimyasal gübre, böcek ilacı, ot ilacı gibi pestisit (tarım bitkilerine ve hasatta alınmış ürünlere zarar veren hayvansal zararlılar kitlesi) içeren hiçbir şey kullanılmıyor. Organik tarımda, klasik tarımda yapıldığı gibi alandan maksimum verim alma yerine, çevre değerlerinin korunarak, üretim yapılan toprakların geleceğe kirletilmemiş, çölleşmemiş verimli şekilde aktarılması ve bu topraklarda yetiştirilen ürünlerde insan sağlığını tehdit eden risklerin

ortadan kaldırılması hedefleniyor.

Aynı üretim felsefesi organik hayvansal üretim içinde geçerli. Örneğin klasik üretimde bir inekten maksimum süt verimi alabilmek için, hayvanın doğasına uymayan yemleme, hastalıklarla karşılaşılacağından aşırı antibiyotik kullanımı ile hayvanı iyileştirme, hormonlarla süt ve et üretimini artırma ve de hayvan rahatlığının göz önünde tutulmaması organik hayvancılık uygulamalarında kanunlarla yasaklanmıştır. Organik hayvancılık bir hayvandan maksimum verim almak yerine, hem o hayvanın sağlık ve rahatlığını

hem de o hayvanın ürettiği sütü tüketecek insanın sağlığını göz önüne alır. Bu sebeple hayvanlara doğal şartlarına uygun besleme ve bakımın gerçekleştirilmesi kanunen zorunludur. Aynı zamanda hayvanın hastalandıktan sonra tedavi edilmesi yerine hayvanın hastalanmaması için gereken koruyucu hekimlik uygulamalarını kullanmak kanunen zorunludur. Hayvanın doğal yapısına uygun bu uygulamalar neticesinde üretilen organik süt gayet normaldir ki; pestisit kalıntısı taşımayan, küf bulundurmeyen (aflatoksin), besleme değerleri doğal sütlerle göre daha yüksek, toplam bakteri sayısı kanunla belirlenen sınırların bile çok altında çok sağlıklı bir üründür.

Organik ürünleri üretim ve satışları, üretimin yapıldığı alanlardan, ürünün işlendiği tesislere ve de bu tesislerden satış yapılan mağazalara kadar organik tarım kanunu ve yönetmelikleri ile belirlenmiş kuralara uygun olmalı. Üretimlerin bu kurallara uyup uymadığı ise yine kanunla belirlenmiş ulusal ve uluslararası kontrol sertifikası kuruluşları tarafından izlenir, kontrol edilir ve sertifikalanır. Sertifikalı olmayan hiçbir ürün organik – ekolojik vasfını taşıyamaz.

Organik çiğ sütün taşınması gereken özellikler;

- ✓ Organik çiğ süt her şeyden önce organik yöntemlerle yetiştirilen ve beslenen hayvanlardan elde edilir.
- ✓ Sağıcılar sağlıklı olmalıdır.
- ✓ Makinalı sağım uygulanmalıdır.
- ✓ Sağımdan sonra sütlerin konulduğu tank, tanker veya güğümler paslanmaz çelik olmalıdır.
- ✓ Sütün temas ettiği bütün yüzeyler izin verilen temizlik ajanları ve dezenfektanlarla muamele edilmelidir.
- ✓ Süt hemen işlenmeyecekse 6 °C nin altına soğutulmalıdır.

S.S Kızılyaka Tarımsal Kalkınma Kooperatifi bölgeye değer katıyor

Denizli'de faaliyet gösteren Kızılyaka Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Acar ve Hamdi Turhan'dan alınan bilgiye göre kooperatif bölgeye yılda 1 Milyon TL'lik katma değer sağlıyor.

Kooperatif Denizli Çameli Merkez ve bağlı 28 köyde ticari faaliyette bulunuyor. Üreticinin çiğ sütünü hijyenik şartlarda araç üzeri çelik tanklarla toplayarak merkezi sistem soğutma tanklarında soğutarak Pınar Süt'e pazarlamakta, karşılığında yine Çamlı Besicilik'den üreticinin büyükbaş hayvan yemini temin etmektedir.

Günlük bazda toplayıp pazarladığı süt miktarı ortalama aylık 960 ton olan kooperatifin üreticiye sattığı yem, aylık 600 tondur. Ayrıca üreticinin canlı hayvanını, üretici adına et kombinalarında da kesimine aracılık edilmektedir. Kooperatifin yıllık bazda ortalama yaptırdığı et kesimi 130 tondur.

Ayrıca bünyesinde bir adet Zirai İlaç, Zirai Alet Bayiliği, 1000 ton kapasiteli Soğuk Hava Deposu, Süt Toplama ve Soğutma Tesisi bulunan Kooperatif kendi bünyesinde 150 büyükbaş kapasiteli yarı açık tam şekilli besihane işletmesi mevcuttur.

Uluslararası Altın Kep Aşçılar Yarışması Pınar sponsorluğunda düzenlendi

Antalya Şefler Birliği tarafından düzenlenen II. Uluslararası Altın Kep Aşçılar Yarışması Pınar'ın Ana Sponsorluğunda 20 – 23 Ocak 2010 tarihleri arasında Antalya Expo Center Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Her yıl sezon bitiminde, tüm Türkiye'deki 4 ve 5 yıldızlı oteller ile 1. Sınıf Tatil Köylerinin Mutfak Şeflerinin, Sous Cheflerinin ve alt departmanlarının bireysel/takım şeklinde katılımı ile gerçekleştirilen Altın Kep Aşçılar Yarışması, Türkiye Aşçılar Federasyonu ve dünya genelinden 13 ülkeden gelen Michelin Yıldızlı şefler ve demeklerinin katılımı ile 5000 metrekarelik bir alan içerisinde yapıldı.

3 gün süreyle yaklaşık 2.000 aşçının katılımı ile toplam 11 dalda gerçekleştirilen Altın Kep Aşçılar Yarışması'nda, Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri Yarışması ve Üniversiteler Arası Yemek Yarışması kategorilerinde Pınar sponsorluğunda yarışan aşçılar Pınar'ın Balık ürünleri ile ana yemeklerini hazırladılar.

Aşçı ve tüketicilere Pınar Beyaz, Pınar Labne, Hindi, Çıtır Balık, Misket Köfte, Ayran ve Meyve Suyu çeşitlerinin tadımının yapıldığı, yoğun ilgiyle karşılanan organizasyona bu yıl 40.000 üzerinde ziyaretçi katıldı. Dereceye giren yarışmacılar çeşitli madalyalar, kupalar ve katılım sertifikalarının yanı sıra uluslararası eğitim firmalarından eğitimler ve ödülleri kazandılar.

Kategoriler

1. Yılın Altın Şefi
2. Yılın Altın Pastacısı
3. Sebze Oymacılığı
4. Yılın Ekmek Şefi
5. Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri Yarışması

6. Üniversiteler Arası Yemek Yarışması
7. Çikolata, Şeker Dekor ve Maket Yarışması
8. Genç Aşçılar
9. Modern Türk Mutfağı
10. Mini Soğuk Büfe
11. Buz Heykeller Yarışması

SOLDAN SAĞA

1. Tabaklanmış ceylan derisi.... Asma dikilen çubuk. 2. Çözümlemeli. 3. İslâm ülkelerinde kullanılan tahıl ölçüsü./ Nazi hücum kıtası... Azap, Eza, İstirap, Kahr, Üzgü. 4. Bir kahve cinsi. 5. Diş kiri ya da pası. 6. Dalgalı çizgiler, Meneviş./ Çok sert taş, Mermer.... Bağımlı halk, Tabiyet. 7. Erganun.... İddia, Sav. 8. Çıplak vücut resmi.... Çok sıkı kapanan bir fermuar türü.... Hastalık anlamında eski sözcük./ Rusça'da "Evet" 9. Bir tembih ve uyan sözü.... Karaca, Ceylan, Ahu, Ece.

YUKARIDAN AŞAĞI

1. Gözlemevi 2. Bir kabilenin bölündüğü parçalardan her biri.... Valide, Ana, Anne, Ümm 3. Eski Mısır'da insanoğlunun hayati dayanağı olan üretici güç./ Mezopotamya'da kullanılmış eski bir hacim ölçüsü birimi.... Kıvrıkcık bir saç modeli. 4. Dudak.... Pirinç. 5. Klik.... Muamma, Sır. 6. Yafta.... Ayak. 7. Başkanlık. 8. Baş çoban.... Baki, Bengi, Cavidan, Daim, Kalıcı, Ölümsüz, Layemut, Lemyezel. 9. Başa kakma, Tukaka.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

PINAR
SÜT MAMÜLLERİ SANAYİ A.Ş Adına
İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni:
ERGUN AKYOL
Yazışları Müdürü:
İMDAT ÇAVUŞ

İdare Yeri: Pınar Süt Mamülleri San A.Ş. Kemalpaşa Yolu No:1 Pınarbaşı - İzmir Tel: 436 15 15

- Gazetemiz Basın Ahlak Yasası'na uyar
- Kaynak Gösterilmek Suretiyle Gazetemize ait yazı ve resimler yayınlanabilir.
- Gönderilen yazı ve resimler yayınlanırsın, yayınlanmaması iade edilmez.
- Yayınlanan yazı ve resimler sahiplerinin fikri olup Pınar bunlardan sorumlu tutulmaz.

YAZIŞMA ADRESİMİZ : PINAR GAZETESİ P.K 904 İZMİR

SAYFA HAZIRLIK VE BASKI : İnhas Gazetecilik A.Ş. 1397 Sk. No: 3 Kahramanlar - İZMİR Tel: (232) 483 96 60

Baskı Tarihi : 16 Şubat 2010 **Yayın Türü** : Bölgesel Süreli Yayın

HEREFORD DÜNYA SIĞIR IRKLARI

Kökeni ve yayılma alanları;

Bu ırk İngiltere'nin Herefordshire bölgesinde geliştirildi. Orijini kesin olarak bilinmemekle birlikte birkaç ırkın karışımı olduğu düşünülüyor. Yürüme ve adaptasyon yeteneği ile dişilerinin analık özelliği oldukça iyi olan Hereford ırkı 1958 yılında Türkiye'ye getirildi. Doğu Anadolu'daki devlet işletmelerine götürülen bu ırk oralarda hem saf olarak yetiştirilmiş hem de melezleme çalışmalarında kullanılmış. Ne var ki, ekonomik açıdan yeterli bulunmadığı için yetiştiriciliği sürdürülemedi. Günümüzde ABD'de yaygın olarak yetiştiriliyor.

Fiziksel özellikleri;

Herefordlarda renk çok belirgindir. Yüz bütün Herefordlarda beyaz olup, beyaz renk genetik olarak baskındır. Baştan itibaren vücut koyu kırmızı tüylerle örtülüdür. Göğüs ve karın altı, bacakların uç kısımları, sırt çizgisi ve kuyruk ucu da beyazdır. Gözlerinin etrafında hem saf olarak yetiştirilmiş hem de melezleme çalışmalarında koruduğu için istenilen bir durumdur. Baş kısa ve geniş olup dışı doğru uzanan boynuzları vardır. Genetiği değiştirilerek boynuzsuz herefordlar yetiştirilebilmektedir. Ergin ağırlık dişilerde 500kg, erkeklerde ise 800 kg civarındadır.

Fonksiyonel özellikleri;

Düveler (büyüyünce inek olacak olan buzağı) 18-20 ayda sığata girerler. 14-15 yaşına kadar damızlıkta kullanılırlar. İneker yavrularını emzirirken kondisyonları (hareketliliği) düşmez. Değişik çevrelerde adaptasyonu çok iyidir. Sütleri sağılmaz. Yemden yararlanma kabiliyetleri iyidir. Et verimliliği merada %50, enstantif (kaba) beside %70 e kadar varır.

BELTED GALLOWAY DÜNYA SIĞIR IRKLARI

Kuşaklı Galloway ırkı, İsviçre ve Avusturya'da bulunan orijinal kuşaklı sığırdan izler taşımaktadır. Bu tür 17. yüzyıl'da Hollanda'da keşfedildi. Kayıtlara göre bu ırk, derisinin ortasında beyaz, iki yanda siyah kemer şekillenmesi yüzünden soylular tarafından tercih ediliyordu.

Hollandalılar kendi kemerli sığırlarına karşı aşırı koruyucudurlar ve genelde bu ırkları ellerinden çıkartmak istemezler. Bunlar genelde sütçülük ve besi yetenekleri açısından bir çok ödüle layık görülmüşlerdir. Bu ırka olan ilgi Hollanda'da 1750 yıllarında gelişmeye başladı.

Amerikan Hayvancılık Departmanı, Kuzey Amerika için bu türü nadir bulunan türler arasında yayınladı ve kayıtlı olanların sayılarının ülkede 200'den az olduğunu bildirdi.

25 yıl süren çalışmalar sonucunda, orijinal Lakenvelerler 1976 yılında kalanların sadece %2'si oluşturuyordu. 1990'da bu ırkın tekrar tanıtılmasının ardından ve Amerika'dan gelen safkan boğa spermaları sayesinde bu oran %57'ye yükseldi.

Bu ırkın, çaprazlama çalışmalarında sıklıkla kullanılması benzersiz özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Saf Kuşaklı Gallowayın, çaprazlama çalışmalarında ırkın nadir bulunmasından dolayı, safkan dişiler ve diğer türlerin erkekleri yerine, safkan Kemerli Galloway erkekleri veya spermaları ile diğer ırktan dişilerin kullanılması önerilmektedir.

Kuşaklı Galloway'ın Özellikleri;

Bu ırkın diğer adlarından olan Lakenveler veya Lakenfield sığırn, anlamı vücuda dolanmış beyaz kuşak anlamına gelen "laken" kelimesinden geliyor. Bazı ülkelerde bu tür sığırlara çarşafı sığır da deniyor.

Bu kemer hayvanın omuzlarından başlayıp kalçasında biten ve vücudu tamamen saran saf beyaz renkteki tüylerden oluşuyor. Sığırın geri kalan kısımları siyah veya kırmızı renkte olabilir. Orijinal formlarında boynuzludurlar ve sütçü ırk olarak kullanılırlar. Holstein ırkı süt verimi ile karşılaştırılabilirler.

İnekerin ağırlıkları 410 ile 680 kg arasında değişirken, boğaların ağırlıkları 620 ile 910 kg arasında değişiyor. Süt analizlerinde yağ oranları 3,5 ile 5,5 arasında değişmekte ve yağlarından dolayı içme sütü olarak kullanılabilirlikleri artmaktadır. Bu ırk küçük kemikli bir yapıya sahip olduğu için doğumları çok kolay olmaktadır. Bu ırklar alışılmış dışında uzun ömürlü ve yüksek fertiliteli (doğurma yeteneği olan) hayvanlar olup, yüksek et verimi ve iyi bir mizaça sahiptirler.

Yapılan İstatistikler;

Yemden yararlanma oranı yüksek seviyededir. Optimal

buzağılama aralığı, mevsimsel süt verimi için önemli bir özelliktir. Bir çok inek sadece otlatma ile 9100 kg üzerinde süt verimine sahip olmaktadır. Uzun ömürlü olmaları, yer değiştirme maliyetini azaltmakta ve sürüde birçok genç hayvan olmasını sağlamaktadır. Düveler (büyüyünce inek olacak olan buzağı) erken olgunlaşmakta ve her yıl bir buzağı vermektedirler.

Ortalama buzağı doğum ağırlığının 30 kg olması doğumu kolaylaştırmakta ve doğum sonrası karşılaşılan problemleri en aza indirmektedir.

Kuşaklı Galloway ırkı yıllarca yapılan saf eşleştirme ve seçmelerden dolayı olağanüstü genetik tuttarlılık göstermektedir. Kuşaklı Hollandalıların boğaları genetik açıdan

baskın ve yavruları da önceden tahmin edilebilen ve tek tip özelliklere sahiptirler.

Kuşaklı Galloway melezlerine özelliklerin çoğunu aktarmakta ve ot bazı sütçülük yapacak çiftçilere bu yönde çok avantaj sağlamaktadır. Melezlemede, ırkın nadir bulunmasından dolayı sadece Kuşaklı Galloway erkeklerin spermaları ile diğer ırktan dişilerin kullanılması tavsiye edilmektedir. Safkan Kuşaklı Hollandalı dişilerinin, sadece safkan Kuşaklı Hollandalı erkekleri ile çiftleşmelerine izin verilmektedir.

Kuşaklı Galloway ırkı hala nadir olup, bu ırka Hollanda, Amerika, Kanada, Meksika ve çok az olarak Yeni Zelanda'da rastlanmaktadır.

Deleval Ege Bölge Müdürü Hasan Özekmekçi

Pınar Süt: Kendinizi tanıtırırsınız?

Hakan Özekmekçi: Ziraat Mühendisi ve Zootechnistim. Yaklaşık 12 yıldır Deleval şirketinin çeşitli bölümlerinde çalışmaktayım. Son üç yıldır da yurtdışında çalıştım. Balkanlar, İsrail ve Türkiye'nin de aralarında bulunduğu bir grupta ekstra bir tecrübe var. Şu an Deleval'de Ege Bölge Müdürü olarak çalışmaktayım.

P.S. Hayvancılığın popüler olduğu bir dönemdeyiz, siz süt hayvancılığının geleceğini nasıl görüyorsunuz?

H.Ö. Türkiye'deki hayvancılık sektöründe son on yılda yaşanan atılım çok ciddi boyutta. Özellikle 2003 yılından sonra olan büyüme bence önümüzdeki yıllarda da devam edecek. Bu arada küçük çiftlikler ya birleşecek ya da ortadan kaybolmak zorunda kalacak ve mega çiftliklerin sayısı artacak. Köylerde, köy sağımhanesi sistemine geçilecek, geçilmesi de gerekli. Hayvancılık yapan veya bu işe başlayacak olan kişilerin de biraz bilinçli olup, yapacak olan yatırımları ileride pişman olmamak için önceden araştırıp, bu işi indirip, kabullenip öyle bu işe girmesi lazım. Yani kısacası hayvancılık işini birincil iş olarak görüp, bu yolda devam etmeleri gerekli. Hayvanları takip ettiğiniz, işin başında bulunduğunuz müddetçe başarılı olursunuz. Avrupa'nın başarısı aslında budur. Yani insanlar hayvanlarının başında duruyor, hayvanları ile ilgileniyor ve başarılı oluyorsunuz. Bizdeki fark bu, genelde çiftlik sahibi çiftlikte durmadığı için, hayvanları ile ilgilenmediği için bi takım kayıplar meydana gelebiliyor.

P.S. Yani aile işletmesine geçilmesi bu işi en karlı hale getirme yöntemi midir?

H.Ö. Aile işletmesi demek tam olarak doğru olmayabilir, birebir ilgilenilen, ana iş olarak yapılan hayvancılık karlılık getirmektedir.

P.S. Türkiye'de hayvancılığın gelişmiş olduğu bölge size göre hangisi ve neden?

H.Ö. Bu konu hayvan popülasyonuna göre değişir. Bana çiftlik yönünden sorarsanız, şu anda diyebilirim ki en modern çiftlikler Denizli ilimizde. Ama hayvancılığın yoğun yapıldığı yerler dersiniz, bence şu anda Küçük Menderes Havzası ve Büyük Menderes Havzasının da son dört beş yılda büyük atağı var. Denizli'den başlayıp Söke'ye kadar uzanan kuşakta hızlı bir gelişme var. Fakat bunun yanında Trakya bu konuda iddeali. Balıkesir, Biga buraları da konuşuyoruz ama çok modern değil, halen kooperatifler var, çok sağlıklı olmadığını düşündüğüm kapı kapı toplama sistemi mevcut. Çiftliklerin yoğun olduğu yer şu anda Ege Bölgesi, Trakya ve biraz da Konya civarı.

P.S. Çiftliklerde kullanılan son teknolojiler nelerdir, biraz bahsedebilir misiniz?

H.Ö. Şu anda klasik sağımhanelerden çok, süt ölçersiz sağımhane hemen hemen kalmadı. En basitinden de olsa her çiftlikte bir süt ölçer mutlaka var. Tabi önemli olan da bu süt ölçerlerin doğru çalışıp çalışmadığının mutlaka kontrol edilmesi gerekli. Bu kontrollerin düzenli olarak yapılması verimin sağlanması açısından önemli. Teknoloji ile birlikte 10 sene önce fantazi gibi görülen otomatik sağım başlığı çıkarılarak özellikle 150 -200 başın üzerindeki çiftliklerde sıklıkla kullanılmakta. Onun dışında mega çiftlikler var. Bu çiftliklerin her tarafı paslanmaz çelik ve 24 saat çalışabilecek cinsten. Tabi böyle yerlerde kullanım sıklığından dolayı bu tür malzemelerin dayanıklı olması çok önemli.

Bunun dışında özellikle Avrupa'da yaygınlaşmış, Kanada ve Amerika'da da kullanılan robot sağımhaneler var. Bu sağımhanelerden şu anda Türkiye'de yok. Bu ürünü Türkiye'de yayınlamak için birtakım özel servis grubu oluşturmak gerekiyor. 1-2 sene içerisinde robot sağım sistemlerinin Türkiye'ye geleceğini düşünüyorum. Bunun bir sonraki aşaması tam otomatik çiftlikler olacaktır. Herşeyin otomatik yapıldığı ve insan faktörünün ortadan kaldırıldığı, bilgisayarlar tarafından kontrol edilen çiftlikler oluşacaktır.

P.S. Robot sağımhane konusunda bize biraz daha bilgi verir misiniz?

H.Ö. Kapasite olarak 60 sağmal ineye bir robot olarak hesaplanıyor, 100-120 sağmal olan bir çiftliğin ikinci bir robotu koymasına gerekiyor. Amerika ve Kanada da bir çok çiftlikte çok sayıda robot sağımhane kullanılarak hayvancılık yapılıyor. Özellikle İsrail'de robot sağımhane kullanımı artmış durumda.

P.S. Peki robot sağımhanenin, günümüzde kullanılan sağım sistemlerine göre avantajı nelerdir?

H.Ö. Standart bir sağım var. Sağımcıya ya da sabah akşam farkına göre şekillenen değişiklikler yaşanmıyor. Onun dışında hayvan sağıma kendi giriyor ve gönüllü bir şekilde sağılıyor. İneğin kendi rızası ile sağıma girmesi, sütünü vermesi çok önemli. Bir de robot sağımhanenin yaptığı işte göre konulan birtakım analizler var.

P.S. Bir inek günde tahmini olarak günde kaç kere sağıma giriyor?

H.Ö. Ortalama olarak günde 4 sefer sağıma giriyor. Analizler opsiyonel olarak cihazla konulabiliyor. Örneğin; her inegin, her meme başından numune alıp analiz ediyor. Problemi olan sütü isterseniz ayrı bir kaba sağıyor isterseniz direkt drenaja gönderiyor.

P.S. Peki bu robot sağımhanelerin fiyatı aşağı yukarı ne kadar?

H.Ö. Yaklaşık olarak 100.000 Eurodan başlıyoruz. Makinaya eklenen opsiyonlara göre rakam değişebiliyor.

P.S. Peki bu teknoloji nereden geliyor,

Pınar Gazetesi 107. Sayısının konuğu Deleval Ege Bölge Müdürü Hasan Özekmekçi ile süt hayvancılığında sektördeki teknolojik gelişmelere kadar bir çok konu hakkında keyifli bir sohbet gerçekleştirdik.

nılan robot sağımhaneler var. Bu sağımhanelerden şu anda Türkiye'de yok. Bu ürünü Türkiye'de yayınlamak için birtakım özel servis grubu oluşturmak gerekiyor. 1-2 sene içerisinde robot sağım sistemlerinin Türkiye'ye geleceğini düşünüyorum. Bunun bir sonraki aşaması tam otomatik çiftlikler olacaktır. Herşeyin otomatik yapıldığı ve insan faktörünün ortadan kaldırıldığı, bilgisayarlar tarafından kontrol edilen çiftlikler oluşacaktır.

P.S. Robot sağımhane konusunda bize biraz daha bilgi verir misiniz?

H.Ö. Kapasite olarak 60 sağmal ineye bir robot olarak hesaplanıyor, 100-120 sağmal olan bir çiftliğin ikinci bir robotu koymasına gerekiyor. Amerika ve Kanada da bir çok çiftlikte çok sayıda robot sağımhane kullanılarak hayvancılık yapılıyor. Özellikle İsrail'de robot sağımhane kullanımı artmış durumda.

P.S. Peki robot sağımhanenin, günümüzde kullanılan sağım sistemlerine göre avantajı nelerdir?

H.Ö. Standart bir sağım var. Sağımcıya ya da sabah akşam farkına göre şekillenen değişiklikler yaşanmıyor. Onun dışında hayvan sağıma kendi giriyor ve gönüllü bir şekilde sağılıyor. İneğin kendi rızası ile sağıma girmesi, sütünü vermesi çok önemli. Bir de robot sağımhanenin yaptığı işte göre konulan birtakım analizler var.

P.S. Bir inek günde tahmini olarak günde kaç kere sağıma giriyor?

H.Ö. Ortalama olarak günde 4 sefer sağıma giriyor. Analizler opsiyonel olarak cihazla konulabiliyor. Örneğin; her inegin, her meme başından numune alıp analiz ediyor. Problemi olan sütü isterseniz ayrı bir kaba sağıyor isterseniz direkt drenaja gönderiyor.

P.S. Peki bu robot sağımhanelerin fiyatı aşağı yukarı ne kadar?

H.Ö. Günümüzde herkesin gördüğü üzere koyun popülasyonunda geçen yıllara göre azalma var. Koyunculuk yapan işletmelerin devlet tarafından bir şekilde teşvik edilip sayısının artırılması ve karlı işletmelerin oluşturulması lazım. Bu işletmelerden çıkacak damızlıkların da çeşitli bölgelere

P.S. Peki bu teknoloji nereden geliyor,

dağıtılması gerekiyor. Son on senedir keçilere karşı bakanlıkların ağaçlara zarar vermemesi yönünde uyarıları mevcuttu. Türkiye keçisi sütünü çok geç keşfetti. Eski jenerasyonlar değerini biliyor ama yeni jenerasyon geç keşfetti. Keçi sütü kaliteli dondurmanın ham maddesi. İçerik olarak inek sütünden daha değerli ancak keçi sütü ile profesyonel olarak ilgilenenler Türkiye'de henüz mevcut değil. Profesyonel olarak keçi sütüne yönelik yatırım kaldırılabilecek üniteler kurulmaya başlanıyor. Tahmini olarak bizim kurduğumuz 5 veya 6 adet otomasyonlu keçi sağımhanesi var. Bu sayı da ileri günlerde artacak. Şu anda elimizde projeleri mevcut.

P.S. Türkiye'deki çiftlik sahiplerinin sizden talep ettiği ürünler arasında en popüler olanları hangileri?

H.Ö. Genelde tam otomasyonlu sağımhaneler. Herşeyin bilgisayar kontrolünde yapıldığı insan hatalarının biraz daha minimuma düşürecek sistemler talep ediliyor. Son üç senedir soğutma tanklarının ciddi şekilde bir satışı var. Yani çiftçilerde de yavaş yavaş çevre bilinci oluşmaya başladı. Çevre dostu kimyasallar tercih edilmeye başlandı.

P.S. Türkiye'de piyasaya süreceğiniz en son teknolojik ürün hangisi?

H.Ö. Önümüzdeki yıllarda robot sağımhanesi.

P.S. Pınar Süt ile hangi ortak projelerde çalışmak istersiniz?

H.Ö. Pınar sütün hem Ege Bölgesi hem de Türkiye için ayrı bir yeri var. Biz zaman zaman Türkiye'de projeler yürüttük. Açıkça söylemek gerekirse süteki hijyen olayını, çiftliklerde ilk başlatan Pınar Süt'tür. Pınar Süt ile yapılacak proje konuları arasında çiftliklerin büyütilmesi olabilir. Kapasite arttırımı sırasında neler yapılabilir, nasıl bir yol izlenmesi gerekir bu gibi konularda çalışılabilir. Yani hijyen konusunda artık çiftçi bilinçlendirilmelidir. Hala eğitime ihtiyacı olanlar mevcut ancak belli bir düzeyde bilinçli üreticilerimiz çoğunlukta. Yani kısacası mevcut çiftliklerin büyümesi sürecinde Pınar Süt ile işbirliği içerisinde bulunulabilir.

P.S. Avrupa'daki çiğ süt fiyatlarından biraz bahsedebilir misiniz.

H.Ö. Avrupadaki süt fiyatları sürpriz bir şekilde azalış gösterdi. Nedeni de net belli değil. Kotalardan bahsediliyor, kotaların kaldırılması gerektiği söyleniyor. Süt çiftçisinin büyüme istediği fakat bunun yanında süt fiyatlarının düşmesi, çiftçinin büyüme isteğine ters bir yol çiziyor. Bence bu düşüşün en büyük nedeni Avrupa Birliğinin üreticilere uyguladıkları desteklerini kaldırarak olması.

P.S. Süt fiyatlarının düşüş nedenleri arasında Hindistan veya Çin gibi ülkelere bu sene süte taleplerinin azalması sayabilir miyiz?

H.Ö. Dünyadaki en büyük inek popülasyonu Hindistanda, ama Çin'de yaşanan meşin probleminden sonra süt tüketimindeki azalma bu işi etkilemiş olabilir.

P.S. Son olarak eklemek istediğiniz birşey var mı?

H.Ö. Şirketimizin genel politikası sürdürülebilir hayvancılığı desteklemek. Bu konuda inek konforu, çiftlik karlılığı, çevre ve sosyal sorumlulukları en üst düzeyde tutmaktır. Bundan sonra şirketimiz de yapacağı bütün yatırımları bu dört nokta üzerinden yapacak, herşeyi sürdürülebilir hayvancılığa göre dizayn edecek.

P.S. Zaman ayrağınız için teşekkür ederiz.

Süt inekleri nasıl beslenmeli

Süt fiyatlarındaki dönemsel değişiklikler çoğu zaman üreticinin karlılığını etkiliyor.

Bilindiği üzere süt sığırcılığında besleme çok önemli bir yer tutuyor, aynı zamanda süt verimini ve kalitesini önemli ölçüde etkiliyor. Beslemeye ve yemlemeye ayrılan para, toplam masrafların % 60-70'ini oluşturduğu düşünüldüğünde para kazanmanın yolu ucuz beslemeden geçiyor. Holsten vb. kültür ırkları belli yöntemlerle geliştirildikleri için yetersiz beslemeye şiddetli tepki gösteriyor. Örneğin küçük bir stres veya besleme hataları hayvanların verimlerini büyük oranda etkiliyor ve karlılığı düşürüyor.

Hayvanların beslenmelerinde hem hayati fonksiyonlarını sürdürmeleri hem de verimlerini arttırmak için çok tütiz bir çalışma gerekiyor. Beslenen ineklerde besin maddelerinin bazıları vücutta yapıtaşı olarak iş görüyor (yağlı tohum küspeleri, baklagiller, mineral katkıları), bazıları enerji kaynağı olarak iş görüyor (tahıl taneleri, melas, yağ v.b.), bazıları da hayati fonksiyonları düzenleyen besinler olarak görev yapıyorlar (vitamin ve mineral katkıları).

İyi Besleme=Yüksek Verim+Sağlıklı Hayvan+Az Ölümler

Süt inekleri aldıkları besinleri; haysalsal faaliyetlerde, vücut sıcaklığının korunmasında, büyüme ve gelişmede, anne karnındaki yavrunun gelişmesinde ve süt yapımında kullanırlar.

Dengeli Besleme= Yaşama payı için gerekli besin maddeleri+Verim için gerekli besin maddeleri (süt, et, yavru vb.)

Süt ineklerinin yaşam ihtiyaçları çiftlik içinde yetişen veya dışarıdan satın alınan kaba yemlerle, süt verimi ise kesif karma; enerji ve protein oranı yüksek hayvan yemleri ile karşılanır. Yalnız kaba yemlerle yüksek süt verimli hayvanların besin maddede ihtiyaçlarını karşılamak mümkün değildir.

SAĞILAN İNEKLERİN BESLENMESİ VE YEMLENMESİ

Sağılan ineklerde uygulanacak iyi bir besleme şöyle olmalıdır;

1- Sağılan ineklerin enerjiye, proteine, lif, mineral ve vitaminlere ihtiyacı vardır. İneklerin tüm besin madde ihtiyaçlarını karşılayan ve en ucuza mal edilen yem reçeteleri hazırlanmalıdır. İneklerin; yaşı, gebelik durumu, kaçınıcı doğumunu yaptığı, ne kadar süt verdiği belirlendikten sonra durumuna göre ihtiyacı olan besin maddelerinin hayvana verilmesi gerekmektedir.

2- Her inek verdiği süt miktarına göre ayrı ayrı yemlenmelidir.

3- Yeteri kadar kaliteli kaba yem verilmelidir.

4- Kaba ve kesif yemler günde en az 2 öğünde ve her gün aynı saatte yemleme yapılmalıdır.

5- Kaba yemden kesif yeme, kuru yemden yeşil yeme, ahırdan meraya kademeli geçiş sağlanmalıdır.

6- Kesif yemler; öğütme, kabaca kırma veya ezme, pelet şeklinde verilebilir

7- Kesif yemleri haşlama, buhardan çıkırma, kavurma süt yağını düşürür.

8- Kaba ve kesif yemler karıştırılarak verilebilir.

9- Sabah erkenden çiğ kalkmadan meraya salınan veya yoğun baklagillerle beslenen hayvanlarda şişmeler meydana gelir. Bunu önlemek için meraya çıkarmadan önce hayvanlara bir miktar kuru ot verilmelidir.

10- Kabızlık sağmal ineklerde kış döneminde çok sık rastlanan bir sorundur. Kabızlığı önlemek için (Silaj varsa sorun yok) kepek, keten tohumu küspesi, melas, peynir suyu verilebilir. Baklagil otu yoksa silaj, taze ot, hububat hasılları gibi suca

zengin yemler verilmelidir.

11- Süt sığırları için +25 C üzerindeki sıcaklar(Kritik düzey) verimlerde düşmelere neden olur.

SÜT SİĞİRCİLİĞİNDA YETİŞTİRME VE SAĞLIK İŞLERİ

Hayvansal üretimin güvenle yapılabilmesinde ve geliştirilmesinde sağlık koruma önlemlerinin de büyük yeri vardır. Yetiştiricinin bu konuda bilgi sahibi olması, kendi ölçüsünde önlem almasına, dolayısıyla uzman bir kişi gelene kadar hayvanların sağlığını korumasına neden olur.

İnekler ahırda bulundukları sürece düzenli olarak bakım görmelidirler. Tımar, deriyi uyarak iç organların iyi çalışmasına etki eder ve kan dolaşımını kolaylaştırır. Bunun yanında tımarın ve hayvanı temiz tutmanın süt temizliğine de etkisi vardır. Tımar görmeyen inekler sağırken, süte düşen pislikler sütün kalitesini bozar. Tımar her gün belirli saatlerde yapılmalıdır. Tımar sağımdan 1 saat önce yapılmalıdır.

Sürüdeki hayvanlarda boynuz bulunması önemli sakatlıklara neden olabilir. Ayrıca boynuz bulunan hayvanlar buna güvenerek daha huysuz olurlar. Bu hayvanların boynuzu kesilince sakinleştikleri tespit edilmiştir. Ergin hayvanlarda boynuzu rotadan kaldırma keserek yapılabilir de bu işlem zordur. Buna karşılık bir haftalık buzağılarda boynuz köreltme hem kolaydır hem de hayvan az sarsıntı geçirir.

Hayvanların tınakları zamanla büyüyip şekilsiz bir hal alabilir. Bunun sonucunda da hayvanların dengeleri bozulur, topalla-

maya başlar ve tınak arası derileri çatlayarak ayak hastalıkları meydana gelebilir. Bu nedenlerden dolayı hayvanların tınaklarına sık sık bakılmalı, gerekli kesme ve düzeltme işlemleri uygulanmalıdır.

Barnakların dezenfekte edilmesi, hayvanlara banyo yaptırılması, gerekli koruyucu aşilar ve bunların uygulamaları gibi konuların nasıl yapılabilceği yetiştiricinin bilmesi gereken konular arasındadır.

Hayvanların çeşitli hastalık ve asalaklardan korumak için barnakların temizlik ve dezenfeksiyonuna önem verilmelidir. Kapaalı barnakların, genellikle yaz başı ve sonunda, tavan, duvar ve gerekirse tabanında gereken yerler kireçle badana yapılır. İlaçlama yapıldıktan sonra pencere gibi yerler tellenir. Kapı ve pencerelerin mavi renge boyanması yararlıdır, çünkü sinekler mavi renkten hoşlanmaz ve kaçarlar.

Süt sağımında nelere dikkat etmeliyiz?

Süt normal koşullarda tutulduğunda çok çabuk bozulabilmektedir. Bundan dolayı sağılan sütün en kısa zamanda +4 dereceye kadar soğutularak muhafaza edilmesi gerekmektedir. Bu da sütün sağımından kısa bir süre sonra toplama merkezine ulaştırılması ile sağlanabilir. Her şeyden önce sağıma hazırlık yapılmalıdır.

Σ Öncelikle memeler dezenfektanlarla steril hale getirilmelidir. Sonra memeler süngerle iyice yıkanmalı ve daha sonrada kurulanmalıdır. Kurulama yapılması, ine-

ğim memesinin dış yüzeyinde bulunan bakterilerin su ile birlikte süte ve memnin içine gecmemesi açısından önem arz etmektedir. Bu şekilde meme hem temizlenmiş olur hem de sünger ile yapılan işlem memede bir masaj etkisi yaparak sütün indirilmesinde yardımcı olur.

Σ Elle sağım yapanlar için eller, makine ile sağım yapanlar için sağım makineleri iyice temizlenmiş ve dezenfekte edilmiş olmalıdır.

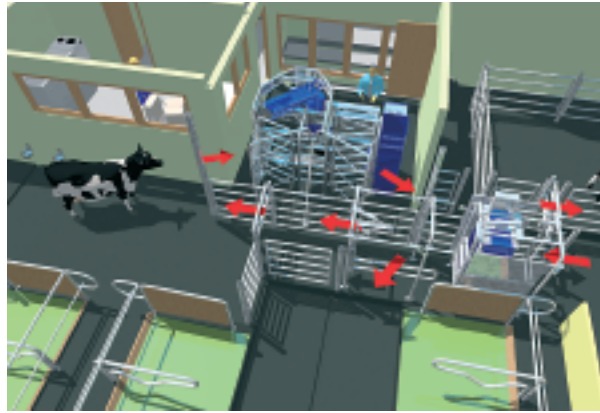
Σ Unutulmaması gereken başka bir

önemli nokta. Sağım saatlerin günler arasında farklılık göstermemesi gerektiğidir. Hayvanlar hergün aynı satte sağılmalıdır.

1. Elle sağım : Sağım yaparken eller ve meme başları kuru olmalıdır. Elle sağımda en uygun yöntem baş ve işaret parmaklarının meme başını dipten kavraması ve diğer parmakların yukardan aşağıya doğru sıkılarak yapılan sağım şeklindedir. Elle yapılan sağımda uygulanan basınç hep aynı olmalıdır. Sağım sırasında meme çekştirilmemeli ve baş parmak kıvrılarak sağım yapılmamalıdır.

2. Makine ile Sağım : Sağım makineleri buzağının anasını emmesi esasına göre çalışır. Yani buzağının yaptığı işlemde bir vakum etkisi yapmaktadır. Değişik tipte sağım makineleri olmasına rağmen hepsi aynı esasa göre çalışır. Normal bir sağımda sağım süresi yaklaşık 5 dakika sürer. Sütün her memede aynı zamanda bitmesi beklenemez. Bunu kolaylaştırmak için sağımla beraber yapılan masaj sütün tamamen alınmasında yardımcı olabilir. Her iki sağım yönteminde de memede süt bırakılmamalıdır.

Sağım Hijyeni : Her şeyden önce en çok dikkat edilecek konu temizliktir. Gerek sağımda kullanılan alet ve ekipmanlar gerekse barnaklar temiz olmalıdır. Memesi has-

Sağım sonrası meme başları yaklaşık 20-25 dakika açık kalır. Bu süre içinde yere yatan hayvanlarda mikrop bulaşma riski yüksektir. Bunun önüne geçmek için hayvanlara sağımdan sonra yemleme yapılarak hayvanın ayakta kalması sağlanmalıdır. Bu şekilde meme başlarının kapanması sağlanabilir. Bu sayede bulaşma riski ortadan kalkar. Sağımdan sonrada meme başları dezenfekte edilmelidir.

Karlılıkta dikkate alınması gereken 10 nokta

Süt fiyatlarının yavaş yavaş iyileşmesi göz önüne alındığında karımızı nasıl arttırabiliriz sorusuna cevap vermek güçleşti. Süt ekonomisinin gidişatı tüm süt üreticilerini hayatta kalma mücadelesine zorlaştı. Çiftliği ayakta tutan bölümlere yoğunlaşmak, süt fiyatları arttığında kar elde etmeye başlamak açısından önem kazandı. Bu sebeple kara geçmek için yapılması gereken önemli 10 kuralı sizin için inceledik.

Optimal Gebelik Oranı

Kızgınlığa gelmiş inek ve düveler belirlenip zamanında tohumlanmalıdır. Gebelik oranında istenilen hedef oranın %20'nin üzerinde olmasıdır. Bu oranın artması daha fazla buzağı ve ileride düve yetiştirme masraflarının artması demektir. Bu oranda bozar. Tımar her gün belirli saatlerde yapılmalıdır. Tımar sağımdan 1 saat önce yapılmalıdır.

Buzağı Ölümlerinin Azaltılması

Buzağı ölümleri birçok süt işletmesinde kabul edilemez. Buzağı ölüm oranlarını doğumda % 4, süten kesime öncesi % 3'ün altına düşürmek gereklidir. Bu hedefler uygun bakım besleme ile kolayca elde edilebilir.

Optimum Süt Bileşenleri

Eğer süt tankı kalite ortalamanız yağ için %3,5 ve protein için %3'ün altına düşü-

yorsa, inekleriniz size bişey anlatmak istiyor demektir. Böyle bir durumda, rasyon formülasyonu, silaj ve ot kalitesi ve yem devamlılığı konularına eğilmek başlangıç olarak gereklidir. Ama ineklerin rahatı ve sıcaklık stresi de akıldan çıkarılmamalıdır.

Süt Miktarını Arttırın

Sütün gramı karın yada en azından ekstra paradan yattığı yerdır. Süt miktarını arttırmak için, günde 3 sağım yapmak, kuru dönem periyotlarını kısaltmak gibi basit uygulamalar denenebilir.

Rasyon Maliyetini Değerlendirin

Yem satınalma maliyetini azaltmak için en kaliteli yemleri üreterek hayvanlarınızı besleyin. En düşük maliyetli rasyonun her zaman en ekonomik rasyon olmadığını bilin. Aylık olarak gelir – yem maliyetini hesaplayın. Katkı maddeleri ve ek gıda maddelerini iyice değerlendirin, bu maddeler ile ilgili araştırmalara ve kullanmanın sizin

için getirisi olup olmadığını araştırın.

Yararsız İnekleri Azaltın

Laktasyonlarının ilk 60 gününde sağılan hayvanlardan istemedene kesime gönderilenlerin oranını gözden geçirin. Bu oran % 6'dan fazla mı? Geçiş dönemi inekler için kırılgan ve riskli bir dönem olabilir ancak hala bu dönemde ka-

bul edilebilir düzeylerin üzerinde metabolik hastalık seviyeleri görülmektedir. Bu tür sorunları engellemek veya tedavi etmek için beslenme ve ineklerin rahatı üzerine gelişme sağlanmalıdır.

Düşük Kar Getiren İneklerin Sürüden Çıkarılması

Düşük süt fiyatı göz önüne alındığında, bu dönem elde tutmaya değer ineklerin ayrımını için en elverişli zamandır. Düşük verimli veya zor tohum tutan inekleri erken sürüden çıkartın. Büyük olasılıkla düşük verimli hayvanları yüksek laktasyon rasyonu ile besliyerek para kaybediyorsunuz. Pek çok çiftlikte inek kalabalığını azaltmak, üretim verimini ve hayvan sağlığını arttırmaktadır. İnekleri sayı için etrafta tutmayın.

Konforu En Üst Düzeye Çıkartın

Verimde gerçekten fark yaratabilmek için, ahır dizaynını, yataklık malzemelerini, hayvan yoğunluğunu, sıcaklık kontrolü ve beslenme yönetimini gözden geçirin. Karlılık açısından kavramlar göz önüne alındığında hayvan refahını da en üst seviyeye taşımak önemlidir. Refah artışı ile birlikte, verim ve uzun ömürlülük artışı,

hastalık ve topallık oranlarının azaldığını hemen farkedebilirsiniz.

Çalışanlarınızı Eğitin ve İyi Yönetin

Çalışanlarınızın başarı için çabalamasına izin verin. Süt hayvancılığını tüm yönleri ile anlamalarını sağlayın, uygun teknikler ile eğitim verin. Çalışan dönüşümünü azaltacak, verimliliği ve hayvan refahını arttıracak hedefler belirleyin. Ama işten çıkartmaktan da korkmayın, unutmayın kötü bir çalışan bütün organizasyonunuzu sekteye uğratabilir.

Darboğazları Bulun

Hedeflerinize ulaşmanızı engelleyen veya sınırlayan basamakları bulun. Darboğazlar genelde 3 alanda bulunmaktadır. Donanım (ahır, yem ve hayvanlar), kişiler (beceri eksikliği) ve izlenen politika (yazılı veya sözlü olarak bulunması gereken tarım politikaları eksikliği). Öncelikli firsatlarınızı değerlendirmenizde yardımcı olacak danışmanlardan yardım alın.

Elbette bu liste uzatılabilir ve her çiftlik kendine özgüdür ancak yukarıda belirtilen noktalar başlangıç noktaları olarak düşünülebilir.

